

Lydnad

Sveriges Hundungdom
för hundintresserad ungdom

Lydnad till vardags

De flesta uppfostrar sina hundar så att de kan fungera bra i sin miljö. Vi lär våra hundar att inte dra i kopplet och att inte hoppa eller skälla på folk vi möter på gatan. Hemma kanske hunden får lära sig sitta och stanna innan den får gå in eller ut genom ytterdörren. Sedan vill vi förstås också att hunden kommer när vi ropar och att den sätter sig när vi säger "sitt". Att din hund är väluppfostrad och lydig är en stor fördel den dagen du vill börja träna i någon speciell hundsport med den. I den här broschyren vill vi berätta lite mer om tävlingslydnad, alltså hur det går till på lydnadstävlingar. Det är främst startklassen som vi beskriver här, det är den klassen man börjar tävla i.

Det är lätt att känna glädje när det går bra, men när man tävlar med sin hund måste man försöka visa glädje även de gånger det inte går som man har tänkt sig. För hunden ska både träning och tävling vara en rolig lektid tillsammans med dig! Ingen hund förstår skillnad mellan träning och tävling - bara att de kanske tycker att vi betar oss annorlunda i vissa situationer.

Lydnad som tävlingsgren

Om det räcker för dig att din hund lägger sig ned när du säger "ligg", oavsett när eller var den lägger sig, då kan det räcka med vardagslydnad. Men om du vill att hunden ska lägga sig omedelbart och dessutom där du vill, då är det lydnadsträning på en högre nivå. När man tävlar på lydnadstävlingar är alla saker som hunden och du gör uppdelade i olika delar, dessa brukar kallas för moment. Alla börjar tävla i startklass och först efter det att man har fått tillräckligt med poäng, som räcker till uppflyttning, i en klass får man gå vidare till nästa klass. På lydnadstävlingar kan man tävla i startklass, klass 1, 2 och 3.

På tävling

Alla hundar som är över 10 månader får delta i startklass, även oregistrerade hundar, men dessa måste lösa en tävlingslicens (TAVLIC), som man ansöker hos SKK om. För klass 1 och uppåt måste hunden vara över 12 månader. Det brukar vara en salig blandning av hundar på ett lydnadstävlingar; små och stora, vallhundar, brukshundar, jakthundar och sällskapshundar. På tävlingen bedöms hundens sätt att genomföra alla olika moment. Alla ekipage får individuella poäng, man bedöms inte i konkurrens med övriga tävlande.

När du tävlar kommer det, förutom du och din hund, finnas en domare, en tävlingsledare och en skrivare med på lydnadsplanen. Efter varje moment delar domaren ut ett betyg, skalan är mellan 0, som ges om momentet inte är godkänt, och sedan från 5 till 10 med halvpöäng. Vilket betyg domaren ger visar hen genom att hålla upp en skylt. Men olika moment har olika värde, beroende på hur svårt man anser att det är att utföra för hunden. Värdet sätts med hjälp av koefficienter som sedan multipliceras med betyget. För till exempel "hopp över hinder" i startklass är koefficienten 2 medan den är 4 för "följsamhet". Domaren bedömer också helhetsintrycket, då ingår både alla moment men också samarbetet mellan dig och hunden under hela tävlingen. På tävlingar vill man se stor arbetsglädje hos hunden och att ni har kul ihop!

Text, foto & layout Lotta Treiberg

© Sveriges Hundungdom 2017

På kommando

Även föraren måste var lite lydig när det är tävling och det är bra att redan från början lära hunden ett ord – kommando – för varje moment. Vilka kommandon som du bör använda kan du läsa om i reglerna för lydnadstävlingar. Om hunden inte gör som du säger första gången kanske du säger kommandot en gång till eller visar med din kropp, det kallas för dubbelkommando. Det är tillåtet men domaren kommer att göra neddrag i betyget. Under själva momentet får du inte småprata eller belöna din hund, men mellan två moment får du berömma hunden, däremot får man inte använda sig av godis eller leksak. På lydnadstävlingar brukar man prata om utgångsposition, det är när hunden sitter rakt och fint bredvid dig på din vänstra sida. De flesta moment börjar och slutar i utgångsposition.

Priser

När tävlingen är avslutad får du ditt tävlingsprotokoll där du kan se vilka betyg ni fått på olika moment. Domaren brukar också skriva varför hen har gett er poängneddrag. Beroende på den sammanlagda poängen, får du ett första-, andra-, tredje eller noll pris. I startklass är ekipaget godkänd om man får mellan 120-159,5 poäng. Medan ekipaget blir uppflyttad om man får mellan 160-200 poäng.

Tävlingsledaren

Det är tävlingsledaren som berättar för dig vilka moment du och din hund ska göra och hur du ska gå. Tävlingsledaren säger också till när ett moment är avslutat.

Vilka är momenten?

Här följer en kort beskrivning av några moment i startklass. Om du vill läsa mer om varje moment beställer du Regler för Lydnadstävlingar startklass och klass 1-2 från Svenska Brukshundklubben (SBK). Tävlingslicens för oregistrerade hundar bestäms från Svenska Kennelklubben (SKK).

Innan varje nytt moment börjar ska hunden vara i det som kallas för utgångsposition. Hunden sitter då vid förarens vänstra sida. Här en border collie som ser redo ut att börja arbeta. Tävlingsledaren berättar för föraren när ett nytt moment börjar och när det är avslutat.

Inkallande

Hunden lämnas i sittande ställning. Tävlingsledaren ber föraren lämna hunden och gå ca 15 m rakt fram, stanna och vända sig om. Tävlingsledaren berättar när du får kalla in hunden. I det här momentet får du säga ”stanna kvar” när du lämnar hunden och så får du använda hundens namn och ordet ”hit”, när du kallar på den.

Hunden ska visa en stor vilja att komma till föraren vid inkallning. Däremot ska domaren ta hänsyn till att tempot skiljer sig mellan olika hundraser och hundar.

Följsamhet

Här är det fotgäende som gäller. Du får själv välja om du vill ha hunden i koppel eller lös. Ni ska gå rakt fram, svänga höger och vänster och även öka tempot till så kallad språngmarsch. När tävlingsledaren ber er att göra halt, ska hunden (helst) direkt inta utgångsposition, alltså sätta sig snabbt och rakt vid din vänstra sida. Du får säga ”fot” efter varje halt och när ni ska öka farten. Efter ”halten” kommer tävlingsledaren be er att göra höger- eller vänster om eller helt om. För höga poäng ska hunden hela tiden följa nära din vänstra sida.

Ekipaget på fotot till höger visar ett fantastiskt fint fotgäende. Just det här ekipaget tävlar i högsta klassen och på högsta landslagsnivå. I startklassen ställs inte alls lika höga krav på perfektion. Men man kan väl ha som mål att hunden ska ha just den här följsamheten och kontakten med dig!

Sitt under marsch

Hunden ska vara okopplad. Tävlingsledaren ber dig och hunden att gå rakt fram och efter ca 10 meter, ber tävlingsledaren dig om att kommendera hunden att sätta sig. Därefter ska du gå ett varv runt din sittande hund. Sedan fortsätter du och hunden rakt framåt i ca 10 meter. Du får säga ”fot” (två gånger) och ”sitt” till din hund under det här momentet.

Helhetsintryck

När domaren bedömer helhetsintrycket är det allting som händer mellan dig och hunden så länge ni är på tävlingsplanen. Det man vill se är glädje, samarbete och ett trevligt uppträdande. Det som också bedöms är hur du kommunicerar med din hund - det ska vara på ett positivt sätt!

Fjärrdirigering

Hunden ska lämnas sittande och du går ca 5 meter ifrån hunden och vänder dig mot hunden. Tävlingsledaren kommer att visa en skylt där det står "ligg", först då får du be hunden att lägga sig. Du får säga "stanna kvar" när du lämnar hunden och "ligg", och/eller visa med handtecken när du vill att hunden ska lägga sig. Sedan får du gå tillbaka till hunden och när tävlingsledaren säger till får du be den att sätt sig upp igen.

Den här storpuddeln har precis klarat av momentet och föraren får gå tillbaka och sätta upp hunden.

Apportering

Det är en så kallad apportböck av trä som används vid lydnadsapporteringen. Du får själv välja vilken storlek du önskar eller ta med en egen, fast den måste vara godkänd och hel. Du lämnar hunden sittande och sedan går du och lägger ned apportböcken ca 5 meter framför hunden. Sedan fortsätter du ytterligare ca 8 meter, innan du stannar och vänder dig mot hunden. När tävlingsledaren har sagt till får du be hunden att apportera och sedan fortsätta till dig med apporten. Hunden ska lämna apporten i din hand och den får göra det framför dig eller från sidan.

Hopp över hinder

Hindret bör vara ungefär lika högt som hundens mankhöjd. Du sätter hunden framför hindret, på det avstånd som du själv vill. Du går och ställer dig på andra sidan hindret, vänder dig mot din hund, när tävlingsledaren säger till, ber du din hund hoppa och därefter komma direkt och sätta sig bredvid dig i utgångsposition. Du får säga "stanna kvar" när du lämnar hunden och "hopp" när den ska hoppa.

Kan jag träna lydnad hemma?

Absolut! Och för att lyckas måste du träna mycket. Det kan vara bra att börja träningen i en lugn miljö. Ställ inte kraven för högt utan låt inläringen ta tid. Om din hund inte gör som du vill beror det på att den inte har förstått vad du vill. Det går alldeles utmärkt att träna många av momenten, eller delar av dem, både inom- och utomhus. Om både du och din hund är nybörjare är det bra att gå en kurs på klubben. Då kan du få tips och hjälp om något krånglar och det är alltid roligare att träna tillsammans med andra. Dessutom måste din hund vänja sig vid att utföra det du vill trots att det finns andra hundar och folk runt omkring. Många blir mycket nervösa när de ska tävla, det märker hunden av och kan bli väldigt osäker på hela situationen. Därför är det bra att ”tävlingsträna” då och då ihop med andra.

Träna med glädje

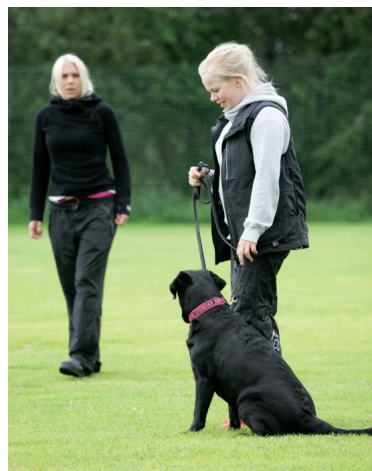
Träna din hund i mycket korta pass med mycket beröm, belöningar och glädje. Försök hitta en belöning som din hund verkligen gillar. Klickerträning kan ofta vara bra att använda sig av. Lydnad kan vara en sport där hunden tröttnar fortare än vad du gör. Tänk på att inte tjata ut din hund i samma moment gång på gång. Det är sällan nödvändigt att träna alla moment som ingår i en hel klass under ett pass. Samtidigt som du tränar lydnad är det bra om du även sysselsätter dig och hunden med någon annan sport som agility, rallylydnad, freestyle eller spårarbete.

Från och med klass 1 ingår gruppmoment. Det betyder att fler hundar ska göra något tillsammans, som t ex att sitta eller ligga bredvid varandra, utan att förarna är i närheten. På fotot t.v ska förarna snart lämna sina hundar när de har kommanderat dem "ligg".

Börja tävla

Många Hundungdomsklubbar har ofta mindre klubb tävlingar som är inofficella. Dessa tävlingar kan vara en jättebra start och träning i din framtida tävlingskarriär. Du och din hund får lite tävlingsvana och ni kanske träffar några som ni kan fortsätta träna och tävla tillsammans med. Lydnadstävlingar har ingen konkurrensbedömning, utan alla ekipage får de poäng som domaren anser att de är värda. Alltså är det framför allt mot er själva som du och hunden tävlar. Varje år arrangeras Ungdoms SM där lydnad är en av grenarna.

Det är tävlingsledaren som berättar precis vad du och hunden ska göra. Har du frågor om någonting, ställ dem gärna innan ni startar. I regel är det en genomgång för alla tävlande innan tävlingen börjar.

Årets Hundungdom

Varje år utser Sveriges Hundungdom en framgångsrik Hundungdom i flera olika grenar, bl a i lydnad. Du skickar själv in resultaten från officiella tävlingar där du har tävlat för din Hundungdomsklubb. Man kan tävla i alla klasser, det är de tre bästa resultaten som räknas. Tävlingsåret är från 1 januari till sista december och prisutdelning sker på Ungdoms SM året därefter. Mer information om Årets Hundungdom finns på vår hemsida **shu.se**.

Officiell vad är det?

Att en tävling är officiell betyder att hundens resultat registreras hos Svenska Kennelklubben (SKK). Det är också bara på officiella tävlingar som hunden kan uppnå det som kallas för meriter, vilka i sin tur kan ge titlar som Lydnadsdiplom (LD) och Lydnadschampionat. Lydnadsdiplom i startklass delas ut när man har fått uppflyttningspoäng från tre olika tävlingar. Även oregistrerade hundar kan få diplom.

Om du vill veta mer

Det är Svenska Brukshundklubben (SBK) som ansvarar över lydnadstävlingar och tävlingsregler kan hämtas från deras hemsida. På SBK tävling (sbktavling.se) hittar du var och när lydnadsproven är, där kan du även anmäla dig och se resultat. De flesta lydnadstävlingar arrangeras av SBK:s lokalklubbar, men kan också anordnas av alla SKK:s länsklubbar och specialklubbar och av Sveriges Hundungdom.

Sveriges Hundungdom
Box 478, 191 24 Sollentuna
08-795 30 85
info@shu.se
www.shu.se

Svenska Brukshundklubben
08-505 875 00
info@brukshundklubben.se
www.brukshundklubben.se
www.sbktavling.se

Välkommen till Sveriges Hundungdom

Vi är främst till för dig som är mellan 6 och 25 år. Sveriges Hundungdom är Svenska Kennelklubbens (SKK:s) och Svenska Brukshundklubbens (SBK:s) ungdomsförbund. Till oss är du välkommen med vilken hundras som helst, du kan vara nybörjare eller rutinerad. På våra lokala Hundungdomsklubbar anordnas kurser i agility, lydnad, freestyle, rallylydnad, bruks och handling. Många av våra klubbar har läger och träffar. Mer om oss och om våra aktiviteter och medlemskap får du genom kansliet och vår hemsida.

Fredrika Riström & hennes border collie Somollis Bolt vann klass 3 på U-SM 2017

Förmåner

Som medlem hos oss får du många förmåner, bland annat medlemstidningar och ungdomsmedlemskap. Ungdomsmedlemskapet gäller för dig som är under 25 år. Det betyder att du får ett extra medlemskap i en av SKK:s specialklubbar. För dig som är under 18 år innebär ditt medlemskap att du även får medlemskap i SKK länsklubb. Andra förmåner är att du får 10 procents rabatt på enskild hundförsäkring hos Agria Djurförsäkringar.

Agria
Djurförsäkring

